

เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ.2556

ลำดับ	รายการ	สรรพคุณ
1	ยาประสะกะเพรา	แก้ท้องขึ้น ท้องเฟ้อ ละลายน้ำสุก หรือน้ำใบกะเพราต้ม แก้ท้องแน่น จุกเสียด ใช้โพลเผาไฟพอสุก ผนแทรก
2	ยาริสมัพยาใหญ่	แก้ท้องขึ้น อืดเฟ้อ จุกเสียด
3	ยาประสะกานพลู	แก้ปวดท้อง เนื่องจากธาตุไม่ปกติ ใช้โพลเผาไฟฝนกับน้ำปูนใส ถ้าหาน้ำกระสายไม่ได้ ให้ใช้น้ำสุกแทน
4	ยาแสงหมึก	แก้ตัวร้อน ละลายน้ำดอกไม้เทศ แก้ท้องขึ้น ปวดท้อง ละลายน้ำใบกะเพราต้ม แก้ไอ ขับเสมหะ ละลายน้ำลูกมะแว้งเครือ หรือลูกมะแว้งต้นกวาดคอ แก้แผลในปาก แก้ละออง ละลายน้ำลูกเบญจกานีฝนทาในปาก
5	ยามันทธาตุ	แก้ธาตุไม่ปกติ แก้ท้องขึ้นท้องเฟ้อ
6	ยาประสะเจตพังคี	แก้กษัยจุกเสียด
7	ยามหาจักรใหญ่	แก้ลมทราง แก้อาการท้องอืด ท้องเฟ้อ
8	ยาดรีหอม	แก้เด็กท้องผูก ระบายพิษไข้
9	ยาธรณีสันตะฆาต	แก้กษัยเส้น เถาดาน ท้องผูก
10	ยาถ่าย	แก้ท้องผูก
11	ยาเหลืองปิดสมุทร	แก้ท้องเสีย ใช้น้ำเปลือกลูกทับทิมหรือเปลือกแคต้มกับน้ำปูนใสเป็นกระสาย ถ้าหาน้ำกระสายไม่ได้ให้ใช้น้ำสุกแทน และให้รับประทานร่วมกับน้ำละลายเกลือแกงด้วย
12	ยาธาตุบรรจบ	แก้ธาตุไม่ปกติ ท้องเสีย ใช้เปลือกแคหรือเปลือกสะเดา หรือเปลือกลูกทับทิมต้มกับน้ำปูนใส แก้ท้องขึ้น ท้องเฟ้อ ใช้กระเทียม 3 กลีบ ทูบชงน้ำร้อน หรือใช้ใบ กะเพราต้มเป็นกระสาย ถ้าหาน้ำกระสายไม่ได้ ให้ใช้น้ำสุกแทน
13	ยาจันทร์ลีลา	แก้ไข้ แก้ตัวร้อน
14	ยาประสะจันทร์แดง	แก้ไข้ตัวร้อน กระจายน้ำ
15	ยาเขียวหอม	แก้ตัวร้อน ร้อนใน กระจายน้ำ ละลายน้ำสุก หรือน้ำดอกมะลิ แก้พิษหัด พิษสุกใส ละลายน้ำรากผักชีต้ม ทั้งรับประทานและ
16	ยามหานิลแห่งทอง	แก้ไข้ แก้กระจายน้ำ แก้หัด อีสุกอีใส รับประทานร่วมกับน้ำรากผักชีต้ม
17	ยาหอมเทพจิตร	แก้ลมวิงเวียน หน้ามืดตาลาย บำรุงดวงจิตให้ชุ่มชื่น
18	ยาหอมทิพโอสถ	แก้ลมวิงเวียน ละลายน้ำดอกไม้อ่อนหรือน้ำสุก
19	ยาหอมอินทจักร์	แก้ลมบาดทะจิต ใช้น้ำดอกมะลิ แก้คลื่นเหียนอาเจียน ใช้น้ำลูกผักชี เทียนดำต้ม ถ้าไม่มีใช้น้ำสุก แก้ลมจุกเสียด ใช้น้ำขิงต้ม
20	ยาหอมนวโกฐ	แก้ลมคลื่นเหียนอาเจียน ใช้น้ำลูกผักชี เทียนดำต้ม แก้ลมปลายไข้ ใช้ก้านสะเดา ลูกกระดอม และบอระเพ็ด ต้มเอาน้ำ ถ้าหาน้ำกระสายไม่ได้ใช้น้ำสุกแทน
21	ยาอำมฤควาที	แก้ไอ ขับเสมหะ ละลายน้ำมะนาวแทรกเกลือ ใช้จิบหรือกวาดคอ
22	ยาประสะมะแว้ง	แก้ไอ แก้เสมหะ ละลายน้ำมะนาวแทรกเกลือรับประทานหรือใช้อม
23	ยาประสะไพล	แก้จุกเสียด แก้ระดูไม่ปกติ ขับน้ำคาวปลา
24	ยาประสะเปราะใหญ่	ถอนพิษไข้ตานทรางสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ละลายน้ำดอกไม้อ่อน หรือน้ำสุกรับประทาน หรือผสมน้ำสุราสุ่มกระหม่อม